

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
E-post: postmottak@nfd.dep.no

13.01.2014

Hørings svar fra WWF-Norge – forslag om videreutvikling av produksjonsbegrensningssystemet (MTB)

Vi viser til høringsbrev av 11. oktober 2013 fra Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) og oversender med dette våre innspill til forslagene til Nærings- og fiskeridepartementet (NFD).

WWF støtter ikke forslag om innføring av rullerende gjennomsnittlig maksimal tillatt biomasse (MTB) i lakse- og ørretoppdrettsnæringen. De fremlagte forslagene (med unntak av alternativ 1) vil legge til rette for økt produksjonsvekst, noe som er uakseptabelt tatt i betraktning næringens påvirkning på miljøet og de mange uløste utfordringene.

Regjeringen Stoltenberg II la frem en bærekraftstrategi i april 2009 der det ble lagt vekt på fem hovedområder der oppdrettsindustrien påvirker miljøet, samt at det ble knyttet mål til hvert av disse for en framtidig havbruksnæring. Disse inkluderer: Genetisk påvirkning og rømming, sykdom (inkludert parasitter), forurensing og utslipp, arealbruk og bruken av fôr. WWF har flere ganger spilt inn at vi deler Regjeringen Stoltenbergs II syn på at disse fem problemområdene er de viktigste for å sikre en bærekraftig havbruksnæring i Norge. Det er derfor svært skuffende at arbeidet med tydelige og målbare indikatorer for bærekraftmålene fra strategien ikke er ferdigstilt og at Nærings- og fiskeridepartementet (tidligere FKD) vil legge til rette for vekst fremfor bærekraft. Riksrevisjonen påpekte i sin rapport fra 6. mars 2012 at forvaltningsmyndighetene ikke har fått til bærekraftig vekst og WWF forventer derfor at en først sikrer bærekraft innenfor nåværende produksjonsvolum før en gir anledning til vekst gjennom en næringsrettet tilpassing av MTB-reglene.

Havbruksnæringen har tilpasset seg dagens regelverk om at stående biomasse av laks og ørret (antall tonn fisk i sjø) ikke på noe tidspunkt kan overstige den tildelte biomassen som følger av en tillatelse. Høringsforslaget innebærer at denne praksisen endres til at det er gjennomsnittlig stående biomasse i den til enhver tid siste 12-månedersperioden som ikke på noe tidspunkt kan overstige den tildelte biomassen som følger av tillatelsen. WWF mener det er bærekraftig produksjon gjennom målbare indikatorer som skal være styrende for havbruksforvaltningen, ikke oppdretters hensyn til økt omsetning ved jevnt tilbud av oppdrettslaks.

Produksjonstallene for 2012 viser et volum på ca 1.150 000 tonn produsert laks og ørret. Dette er en økning på ca 40 % sammenlignet med produksjonsvolumet fra 2009, som var året for siste tildeling av nye konsesjoner for produksjon av laks og ørret. Gjennom mer effektiv drift har havbruksnæringen økt produksjonen med 40 % innenfor de gitte konsesjonene. Det er fortsatt et

uforløst potensiale i de tildelte konsesjonene og det vil være en dårlig løsning å endre MTB-vilkårene før dette potensialet er utnyttet til fulle. Det er i tillegg verdt å merke seg at tildelingen av de såkalt grønne konsesjonene ikke er ferdigstilt og disse også vil medføre en økt vekst.

I høringsbrevet fra FKD står det: «Regjeringen legger til grunn at eventuelle justeringer i MTB-regimet i seg selv ikke skal medføre kapasitetsøkning». Kontali analyse og Sintef fiskeri og havbruk har i sin utredning om de foreslåtte endringene vurdert at

«økt mengde laks i utgangspunktet kan medføre økt risiko med hensyn til lakselus og sykdom, men at rutiner og strategier i næringen vil ha større betydning for risiko enn den økning i stående biomasse som kan forventes med forslaget.»

Oppdrettslaks har størst tilvekst på sensommeren/tidlig høst når temperaturene er på sitt høyeste, og i oktober-november er biomassen i sjøen normalt tett oppunder tillatte MTB. Forslagene inviterer oppdretterne til å flytte mer biomasse til den beste tilvekstperioden på høsten gjennom å tillate å overskride den tillatte MTB, så lenge gjennomsnittet er lavere enn tildelt MTB. Dette er uheldig på et tidspunkt i produksjonen hvor høye temperaturer øker risiko for parasitter og sykdom på oppdrettsfisk. Næringen har selv uttalt at det er et problem med å kontrollere omfanget av lakselus, noe som resulterte i tvangsslakting av enkelte lokaliteter høsten 2013. Utfordringene knyttet til lakselus er ikke løst og økt biomasse om høsten vil forsterke presset på oppdrettsfisk, så vel som villfisk i produksjonsområdene. Rutinene og strategiene er derfor ikke på et slikt nivå at de vil håndtere den økte risikoen utredningen viser til.

WWF ønsker en videreføring av dagens produksjonsregime med konsesjoner og tildelt maksimal tillatt biomasse (MTB). Det er viktigere å finne tilfredsstillende løsninger for å sikre at produksjonen foregår innen gitte rammer for vekst, enn å utvide disse rammene. Dagens regelverk må altså fortsatt være gjeldende.

Med vennlig hilsen
for WWF-Norge

Karoline Andaur
leder havmiljøprogrammet
kandaur@wwf.no

Lars H. Andresen
Senorrådgiver
landresen@wwf.no